

„Korak do novog stoljeća“

Paviljon šumarskih proizvoda, Zagreb, 1891.

Piše: Jadranka Roša

Foto: Monografija Korak do novog stoljeća

Glavni organizatori Jubilarne izložbe: Ljudevit Vukotinović, Andrija Jakčin, Franjo Gašparić, Gjuro Jelačić (u sredini), Ivo Mallin, Miroslav Kulmer i Fran Kuralt

To je naziv iznimne izložbe otvorene 15. ožujka 2007. godine u Muzeju grada Zagreba, s podtemom Gospodarska izložba u Zagrebu 1891. Prema riječima njezina autora, gospodina Gorana Arčabića, ona je nastala kao rezultat višegodišnjeg proučavanja ekonomske povijesti grada Zagreba

Važnost što ju je imala **Jubilarna gospodarsko-šumarska izložba 1891.**, priredena u čast 50. godišnjice djelovanja Hrvatskoga gospodarskoga društva i 40. godišnjice Šumarskoga društva, nadišla je prigodničarske okvire, a svojim privrednim, političkim i urbanističkim značenjem prerasla je u prvorazredni društveni događaj u Zagrebu i Hrvatskoj na kraju XIX. stoljeća. Do tada su hrvatski gospodarstvenici izlagali u Češkoj, Italiji i Mađarskoj i redovito dobivali nagrade za svoje proizvode. Tom izložbom trebalo je privući u Zagreb sve važne gospodarstvenike, prije svega iz hrvatskih zemalja a potom i ostalih.

Glavni organizatori Jubilarne gospodarsko-šumarske izložbe 1891. u Zagrebu bili su Ljudevit Vukotinović, Andrija Jakčin, Franjo Gašparić, Gjuro Jelačić, Ivo Mallin, Miroslav Kulmer i Fran Kuralt. Glavnim organizacijskim odborom predsjedao je grof Gjuro Jelačić, predsjednik Gospodarskoga društva. Na čelu užeg izvršnog odbora bio je Ljudevit Vukotinović, a u odboru su bili istaknuti gospodarstvenici, veleposjednici, obrtnici i industrijalci, čije je poslovanje bilo povezano s poljodjelstvom i šumarstvom, te stručnjaci različitih profila. Izložba je organizirana na Sveučilišnom trgu gdje su preuređeni postojeći objekti i djelomično su izgrađeni novi paviljoni. Izložba je trajala tri mjeseca i

posjetilo ju je oko 450.000 ljudi, što je 11 puta premašivalo populaciju glavnoga grada tada Hrvatske i Slavonije. Osim gospodarskog obilježja imala je i političko značenje. S izložbe je odaslana važna i nedvosmislena poruka sa željama za ujedinjenje hrvatskih zemalja. Jubilarna gospodarsko-šumarska izložba utjecala je na važne buduće gospodarske procese i politička zbivanja u društvu, tako da se danas može reći kako je bila „korak u novo stoljeće“.

Izložba pokazuje koliku je važnost tada imalo šumarstvo i drvna industrija za ukupan gospodarski razvitak Zagreba i cijele Hrvatske. Zagreb je tada, kao i danas, bio industrijsko središte s više od 20 posto udjela u ukupnoj industriji zemlje. Na našu sreću, Hrvatska je i dalje ostala bogata šumom i šumarstvo je i danas važna gospodarska grana. Međutim, danas općekorisne funkcije šuma deseterostruko nadmašuju vrijednost drvne mase i turistička funkcija šuma postaje dio ukupne turističke ponude Hrvatske.

Kao nastavak gospodarsko-šumarske tradicije Zagreba svaka-ko je hvale vrijedna inicijativa za osnivanje Muzeja za drvo. Taj bi muzej bio nastavak šumarske tradicije i dio kulturnog identiteta grada i ujedno bi trebao ponovno okupiti intelektualnu elitu Zagreba i cijele Hrvatske i ujediniti gospodarstvenike, znanstvenike i stručnjake koji su na bilo koji način svojom djelatnošću poveza-

Izložba je trajala tri mjeseca i posjetilo ju je oko 450.000 ljudi, što je 11 puta premašivalo populaciju glavnog grada tada Hrvatske i Slavonije

ni sa šumom, kao i umjetnike koji su svoje umjetničke inspiracije za rad nalazili u drvu. U tu svrhu kao primjer može nam poslužiti fotografija Paviljona šumarskih proizvoda u Zagrebu 1891.

Mnoge zemlje koje ni izdaleka nemaju gospodarsko-šumarski kapacitet kao Hrvatska, imaju takav muzej i kroz njega trajno promiču vrijednosti šume i drvnih proizvoda.

